

Lena Gerholm & Tomas Gerholm: **Doktorshatten**. Stockholm: Carlssons, 1992, 224 s.

Anmeldt af *Erik Maaløe*, lektor ved Handelshøjskolen i Århus.

En kulturstudie af seks samfundsvidenskabelige discipliner og de hertil knyttede Ph.D.-uddannelser i Sverige. Eller som forfatterne præciserer "En etnografisk studie af tavs viden, dens betydning, bestanddele og tilegnelse".

For os der som feltarbejdere er vant til at gøre andres hverdag til genstand for studier, er det en oplevelse at se vort eget felt, universitetsmiljøet, beskrevet. Det giver perspektiv selv indefra at erkende, hvad og hvor meget et dygtigt feltarbejde kan afdække. Jeg har i hvert fald med fryd kunnet genkende meget i ægteparret Gerholms fremstilling, som jeg må erkende, jeg aldeles ikke var mig bevidst.

De seks undersøgte miljøer ved Stockholms Universitet er henholdsvis institutterne for etnologi, filosofi, driftsøkonomi og ledelse, litteraturvidenskab, psykologi og antropologi. Hver har deres egen kultur som stammefolk med hver deres disciplin, metode- og selvbevidsthed, hver deres måder at diskutere og indrette deres kontor-miljøer på. Selvfølgelig er der også forskelle inden for de enkelte discipliner, - ikke mindst psykologi som spænder fra eksistentiel tænkning til eksperimentel praksis som skaber spændinger inden for de enkelte fag og ligheder på tværs af de enkelte fag. Men det gør kun fremstillingen heraf desto mere underholdende.

En særlig vinkel i bogen er at se miljøerne ud fra de Ph.D.-studerendes møde hermed. Og det er næppe vore danske Ph.D.-studerende til nogen trøst, at svenske vejledere "har meget svært ved at artikulere deres krav og idealer, førend de sidder med en afhandlings tekst foran sig". Det er lettere at tale ud fra det konkrete end i det abstrakte. De studerende derimod er så vant til at læse velpolerede tekster, at de forestiller sig, at vejlederne på forhånd besidder et sæt af metode- og fremstillingsforskrifter. "De Ph.D.-studerende kan derfor føle, at vejlederen er alt for ustruktureret og uorganiseret, - at alt flyder". Det ligger naturligvis dels i sagens natur, dels i de venskabs- og rivalitetsforhold, der kan være parterne imellem, specielt jo yngre vejlederen er.

Derudover er der stor forskel på kravene til klarhed, dokumentation og pernsligt nærvær i teksten fra fag til fag. Det ved vi jo godt. Men det er altid godt at give sig lejlighed til, f.eks. med nærværende bog foran sig, at undre sig herover.

Siden bogens tilsynkomst er den ene af forfatterne, Tomas, død af leukæmi. Vore tanker går hermed til hans kone, Lena og deres børn i taknemmelighed over, hvad de nåede at skabe sammen. Bogen være hermed anbefalet. Den har været en fornøjelse at læse.